

Новіков Р.
студент юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник:
к.ю.н., доцент, в.о. завідувача кафедри
конституційного, адміністративного
та фінансового права ЗУНУ
Росоляк О.Б.

ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Постановка проблеми. В сучасній Українській державі актуалізується питання здійснення контролю, зокрема громадського, за діяльністю органів місцевого самоврядування. Відповідно до ст. 20 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», державний контроль за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування може здійснюватися лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією України та законами України і не повинен призводити до втручання органів державної влади чи їх посадових осіб у здійснення органами місцевого самоврядування наданих їм повноважень. О. А. Смоляр пропонує контроль у сфері місцевого самоврядування класифікувати за наступними критеріями: 1) за суб'єктами, які його здійснюють (контроль з боку органів державної влади, з боку громадських формувань, громадян); 2) за підконтрольними об'єктами (контроль за органами місцевого самоврядування, посадовими особами); 3) за рівнем контролю (відомчий, міжвідомчий та надвідомчий/позавідомчий контроль); 4) за предметною сферою діяльності, яка підлягає контролю (освіта, охорона здоров'я, використання природних ресурсів, фінансів тощо); 5) за часом його проведення (попередній, поточний, остаточний); 6) за рівнем спеціалізації (загальний і спеціальний) [2].

Слід виділити, що на сьогоднішній день найбільш актуальною формою є контроль з боку громадськості, проте дана форма контролю не повністю сформована. Такий висновок випливає з аналізу громадського контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування європейськими організаціями, а саме Європейським інформаційно-дослідницьким центром в рамках програми USAID, що виконується фондом "Східна Європа". Для ефективного формування цієї форми контролю потрібне усвідомлення громадянами, громадськими об'єднаннями, територіальними громадами своєї відповідальності за стан справ на власній території, що має спонукати найбільш активних та небайдужих членів співтовариств добровільно брати участь у здійсненні громадського контролю, тому пріоритетом на сьогоднішній день має бути саме удосконалення механізмів контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування з боку громадських формувань.

Слід врахувати, що на сьогоднішній день ця тема викликає інтерес як зі сторони громадськості, так і вчених-правників в Україні, а також існує безліч напрацювань країн Європейського союзу, де правові засади контролю органів місцевого самоврядування розвинуті на сьогоднішній день набагато більше, аніж в Українській державі. Всебічно це питання досліджував Європейський інформаційно-дослідницьким центр в рамках програми USAID, що виконується фондом "Східна Європа" на запит Комітету Верховної Ради України. Також суддею Черкаського районного суду Черкаської області Олександром Андрійовичем Смолярем, було висвітлено проблематику контролю органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади [2], а найбільш детальний механізм контролю описав Микола Пухтинський у своїй роботі – Становлення механізму адміністративного контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування відповідно до Європейських стандартів [4],

Базуючись на дослідженнях вчених в даній сфері та певною мірою використовуючи їх дослідження в своїй роботі, акцентую увагу на меті роботи – визначення та дослідження найбільш актуальних механізмів, форм та методів контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування, а саме контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування з боку громадськості.

Отже, громадський контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування є одним із найбільш вагомих форм реалізації демократії та залучення населення до вирішення суспільно-важливих питань. Саме тому, громадський контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування на сьогоднішній день є основною формою, яка потребує опрацювання та забезпечення на законодавчому рівні, що в подальшому буде слугувати запобіганню правопорушень здійснених органом місцевого самоврядування. Аналізуючи нормативно-правову базу, можна зробити висновок, про відсутність механізму контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування одним із його суб'єктів, а саме механізм контролю з сторони громадськості. З урахуванням того, що у Верховній Раді України було зареєстровано більше трьох законопроектів «Про громадський контроль» в Україні досі не прийнято жодного спеціального законодавчого акту, який мав би врегулювати сферу громадського контролю. А нормативно-правовий акт, як Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», який встановлює здійснення громадського контролю шляхом проведення громадських слухань[3], не є спроможними для повноцінного та ефективного здійснення саме громадського контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування, як суб'єктів адміністративного права у зв'язку з відсутності загального визнання громадського контролю в даному законодавстві. Основною проблемою для врегулювання цього питання є відсутність на законодавчому рівні поняття «громадський контроль», що є початковою проблемою для встановлення фактів громадського контролю за діяльністю суб'єктів владних повноважень в цілому. В Україні відсутні

первинні механізми та форми здійснення громадського контролю порівняно іншими країнами. Для прикладу в країнах світу діють такі форми контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування, як: Спеціальна дорадча комісія, яка є формою громадського контролю у Нідерландах, Андоррі, Бельгії, Фінляндії, Норвегії, Швейцарії в законодавстві передбачено задля попередження можливих порушень у діяльності органів місцевого самоврядування в якості так званих «попереджувально-контрольних» заходів проведення слухань, обговорень та інших форм консультацій із громадськістю. [1] та інші. Сьогодні законодавець обмежує рух громадського контролю за діяльністю суб'єктів владних повноважень, проте державний контроль за діяльністю органів і посадових осіб місцевого самоврядування більш сформований, та має міцне законодавче підґрунтя.

Тому для розвантаження органів, які здійснюють контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування та для покращення життя населення України, а також задля результативності використання державних ресурсів та реалізації прав фізичних та юридичних осіб, об'єднаних у громадські об'єднання, на здійснення громадського контролю за діяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб слід створити та прийняти закон, який би закріпив основні принципи громадського контролю, та надав би громадськості законні підстави здійснення такого контролю.[5]

Висновки. На підставі вище викладеного, можна зробити висновок, що основною проблематикою на сьогоднішній день є недосконалість чинного законодавства, а саме у відсутності конкретного припису який давав би визначення громадського контролю в Законі України "Про місцеве самоврядування", який є одним з головних нормативно правових актів стосовно діяльності органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб частині та невикористання законодавцем чинних напрацювань зарубіжних партнерів, що подальшому не дає визначення такого підтипу контролю, як громадський контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування, та неврахування законодавцем того, що даний тип контролю слугує способом залучення населення до управління суспільством та державою, а найголовніше – є важливою формою реалізації демократії, оскільки дає можливість населенню брати участь у вирішенні суспільних справ та активно впливати на діяльність органів місцевого самоврядування. На мою думку, для налагодження взаємовідносин між суспільством та владою слід було б прийняти Закон України "Про громадський контроль" та забезпечити його реалізацію, основними формами здійснення якого було б проведення громадських слухань, а також участь у роботі органів місцевого самоврядування консультативно-дорадчих організації, члени яких склались із жителів відповідної адміністративно-територіальної одиниці приналежної до органу місцевого самоврядування.

Список використаних джерел

1. Європейський інформаційно-дослідницький центр, Інформаційна довідка, підготовлена Європейським інформаційно-дослідницьким центром на запит Комітету Верховної Ради України 26 липня 2017 <http://euinfocenter.rada.gov.ua/>
2. Смоляр О. А. Державний контроль у сфері місцевого самоврядування: особливості правового регулювання. 2015 р- 60 ст. <http://oaji.net/articles/2016/3229-1459861209.pdf>
3. Закон України «Про місцевого самоврядування» Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 24, ст.170).
4. Микола Пухтинський Становлення механізму адміністративного контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування відповідно до Європейських стандартів. https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_1_2018-68-71.pdf
5. Вітвіцький С.С державний та громадський контроль в умова розвитку громадянського суспільства 2013 ст-91. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&Z21ID=&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/FP_index.htm_2013_3_17.pdf

Олійничук О.І.

*к.е.н., доцент, доцент кафедри
кримінального права і процесу,
економічної безпеки та правоохоронної діяльності
Західноукраїнського національного університету*

Корчинська А.

*студентка юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

ВПЛИВ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПОЛОЖЕНЬ «ПЛАНУ BEPS» НА ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ В УКРАЇНІ

Певні схеми міжнародного податкового планування існували протягом всієї історії світових економічних відносин. Намагаючись отримати якомога більше доходів, чимало країн на своїх територіях створювали податкові умови, сприятливі для активізації господарської діяльності. З розвитком економічних відносин податкове планування набуло все більшого поширення, тому з метою боротьби зі шкідливою податковою практикою світова спільнота розробила певний механізм протидії агресивному податковому плануванню – «План BEPS».

Даний проект розроблявся в рамках діяльності міжнародної Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) при активній підтримці країн G20 і зумовлений тим, що, за даними фахівців, до початку 21-го століття міжнародне податкове планування прийняло такі